09/07/2019

“Προσευχή πάνω στα ερείπια”- Τα 7,5 Ρίχτερ της Αμοργού

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο μεγαλύτερος σε μέγεθος σεισμός στον ευρωπαϊκό χώρο τον 20ο αιώνα. Εκδηλώθηκε τα ξημερώματα της 9ης Ιουλίου 1956 κι έπληξε, κυρίως, τη Σαντορίνη. Συνοδεύτηκε από τσουνάμι ύψους 25 μέτρων και προκάλεσε θύματα και σημαντικές καταστροφές.

Στις 12 Ιουλίου, η εφημερίδα «Ocala Star Banner», δημοσιεύει μια φωτογραφία, όπου κάποιος σαντορινιός κουβαλάει στον ώμο του ένα τραυματισμένο αγοράκι που μόλις ανασύρθηκε από τα ερείπια του σπιτιού του. «Εκεί που ο σεισμός χτυπάει σκληρότερα», λέει η λεζάντα.

“Προσευχή πάνω στα ερείπια” είναι ο τίτλος της φωτογραφίας που δημοσιεύει στις

14 Ιουλίου η «Spokane Daily Chronicle» και αναφέρει στη συνέχεια: «μια γυναίκα επισκέπτεται τα ερείπια μιας εκκλησίας, μετά από το σεισμό [...] ο φόρος αίματος ήταν βαρύς και χιλιάδες άνθρωποι παραμένουν άστεγοι».

Ο Εγκέλαδος προειδοποίησε το μεσημέρι της 8ης Ιουλίου με μία σεισμική δόνηση της τάξης των 4,9 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ, με επίκεντρο τη θαλάσσια περιοχή νότια της Αμοργού. Δεν φαίνεται να ανησύχησε ιδιαίτερα τον πληθυσμό των Κυκλάδων, που συνέχισε τις καθημερινές του δραστηριότητες.

Τα ξημερώματα της 9ης Ιουλίου (05:11) εκδηλώθηκε ο κυρίως σεισμός από τον ίδιο εστιακό χώρο και κατέλαβε εξ απήνης τους κατοίκους των Κυκλάδων, που εκείνη την ώρα βρίσκονταν στις αγκάλες του Μορφέως. Ήταν μεγέθους 7,5 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ και έντασης 9 βαθμών της κλίμακας Μερκάλι. Όπως έγραψαν χαρακτηριστικά οι εφημερίδες της εποχής, η σεισμική δόνηση ισοδυναμούσε με την έκρηξη 10.000 ατομικών βομβών.

Ο σεισμός έπληξε κατά βάση τη Σαντορίνη, όπου καταμετρήθηκαν 53 νεκροί και καταγράφηκαν οι σοβαρότερες ζημιές. Το 35% των σπιτιών κατέρρευσαν και το 45% παρουσίασαν μεγάλες ή μικρές ζημιές. Ολοσχερώς καταστράφηκαν σχεδόν όλα τα δημόσια κτίρια. Εκτός από τη Σαντορίνη, σοβαρές βλάβες υπέστησαν τα

νησιά Αμοργός, Ανάφη, Αστυπάλαια, Ίος, Πάρος, Νάξος, Κάλυμνος, Λέρος, Πάτμος και Λειψοί. Συνολικά, καταστράφηκαν 529 σπίτια, 1.482 έπαθαν σοβαρές βλάβες και 1.750 ελαφρές. Οι τραυματίες ξεπέρασαν τους 100.

Ο κύριος σεισμός συνοδεύτηκε από μεγάλο θαλάσσιο κύμα βαρύτητας (τσουνάμι), το ύψους του οποίου έφθασε τα 25 μέτρα στη νοτιοανατολική ακτή της Αμοργού, τα 20 μ. στη βορειοδυτική ακτή της Αστυπάλαιας, τα 10 μ. στη Φολέγανδρο και ήταν ασθενέστερο σε διάφορες άλλες ακτές του Νοτίου Αιγαίου μέχρι τη Σμύρνη. Από το τσουνάμι μία γυναίκα έχασε τη ζωή της στην Κάλυμνο, σύμφωνα με τα δημοσιεύματα της εποχής. Το τσουνάμι εξασθενημένο έφθασε μέχρι την Καλαμάτα και κατέστρεψε πολλές μικρές βάρκες που βρίσκονταν στο λιμάνι.

Ο σεισμός έβαλε σε δοκιμασία τον κρατικό μηχανισμό, που δεν είχε συνέλθει ακόμη από τους μεγάλους σεισμούς του 1953 στη Ζάκυνθο, την Κεφαλλονιά και την Ιθάκη. Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής κήρυξε τη Σαντορίνη σε κατάσταση «τοπικής συμφοράς μεγάλης εκτάσεως» και επισκέφθηκε ο ίδιος την πληγείσα περιοχή στις 14 Ιουλίου.

Πολλές χώρες προσφέρθηκαν να στείλουν βοήθεια για την ανακούφιση των σεισμοπλήκτων. Η μόνη χώρα της οποίας τη βοήθεια αρνήθηκε η Ελλάδα ήταν η Μεγάλη Βρετανία, ίσως λόγω του Κυπριακού, που τότε βρισκόταν σε έξαρση με

την εξέγερση της ΕΟΚΑ.

Μία από τις πιο σημαντικές παρενέργειες του μεγάλου σεισμού ήταν η μεγάλη εσωτερική μετανάστευση του πληθυσμού της Σαντορίνης, κυρίως προς την Αθήνα